

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАЦИОНАЛЕН ОСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ

**Обяснителна записка към баланса на Националния осигурителен
институт - ДОО
към 31 март 2025 година**

Националният осигурителен институт (НОИ) е публична институция, която управлява държавното обществено осигуряване в Република България. НОИ администрира задължителното осигуряване за общо заболяване и майчинство, безработица, трудова злополука и професионално заболяване, инвалидност, старост и смърт. Националният осигурителен институт е компетентната българска институция по прилагане на правилата за координиране на схемите за социална сигурност и международните договори в областта на социалното осигуряване по отношение на паричните обезщетения за болест, майчинство и помощите при смърт, паричните обезщетения за безработица; пенсиите за старост, инвалидност и наследствените пенсии.

Националният осигурителен институт е юридическо лице, което се състои от Централно управление със седалище в град София и териториални поделения (ТП) във всеки от 28-те областни центрове на страната.

Функциите и основните му дейности са уредени с Кодекса за социално осигуряване и Закона за бюджета на Държавното обществено осигуряване (ДОО) за съответната година.

Общият брой на второстепенните разпоредители с бюджет към НОИ за периода 01.01.2025 г. – 31.03.2025 г. е 28:

1. ТП на НОИ - Благоевград
2. ТП на НОИ - Бургас
3. ТП на НОИ - Варна
4. ТП на НОИ - Велико Търново
5. ТП на НОИ - Видин
6. ТП на НОИ - Враца
7. ТП на НОИ - Габрово
8. ТП на НОИ - Добрич
9. ТП на НОИ - Кърджали
10. ТП на НОИ - Кюстендил
11. ТП на НОИ - Ловеч
12. ТП на НОИ - Монтана
13. ТП на НОИ - Пазарджик
14. ТП на НОИ - Перник
15. ТП на НОИ - Плевен
16. ТП на НОИ - Пловдив
17. ТП на НОИ - Разград
18. ТП на НОИ - Русе
19. ТП на НОИ - Сливен
20. ТП на НОИ - Силистра
21. ТП на НОИ - Смолян
22. ТП на НОИ - Стара Загора

23. ТП НА НОИ - София -Град
24. ТП на НОИ - София – Област
25. ТП на НОИ - Търговище
26. ТП на НОИ - Хасково
27. ТП на НОИ - Шумен
28. ТП на НОИ - Ямбол

Балансът на НОИ към 31.03.2025 г. е изготвен в съответствие със Заповед № ЗМФ-1338/22.12.2015 г. на Министъра на финансите, Указания на Министерство на финансите (МФ) ДДС № 20/2004 г., ДДС № 6/2008 г., ДДС № 14/2013 г. и ДДС № 02/27.03.2025 г. относно представяне на тримесечните отчети към 31.03.2025 г.

Със Заповед № 1016-40-1371 от 27.12.2024 г. е утвърдена Счетоводната политика на НОИ за 2025 г. Същата е разработена в съответствие с действащото счетоводно законодателство, сметкоплана на бюджетните организации и всички нормативни документи, отнасящи се до дейността на бюджетните организации. Основната цел на единната счетоводна политика, прилагана в системата на НОИ е да даде сигурност, че информацията, съдържаща се във финансовия отчет, е надеждна и представя вярно и честно финансовото и имуществено състояние на НОИ.

Счетоводната политика на НОИ съдържа специфични принципи, правила и процедури за организация на отчетността при изготвянето и представянето на отчетите за касовото изпълнение на бюджета и извънбюджетните сметки и фондове и финансовите отчети.

При признаването и оценяването на представените в годишния финансов отчет за 2024 г. позиции са спазени регламентиранияте в чл. 26 от Закона за счетоводството принципи, а именно:

➤ действащо предприятие - приема се, че предприятието е действащо и ще остане такова в предвидимо бъдеще; приема се, че предприятието няма нито намерение, нито необходимост да ликвидира или значително да намали обема на своята дейност;

➤ последователност на представянето и сравнителна информация - представянето и класификацията на статиите във финансовите отчети, счетоводните политики и методите на оценяване се запазват и прилагат последователно и през следващите отчетни периоди с цел постигане на сравнимост на счетоводните данни и показатели на финансовите отчети;

➤ предпазливост - оценяване и отчитане на предполагаемите рискове и очакваните евентуални загуби при счетоводното третиране на стопанските операции с цел получаване на действителен финансов резултат;

➤ начисляване - предприятието изготвя финансовите си отчети, с изключение на отчетите, свързани с паричните потоци, на базата на принципа на начисляването - ефектите от сделки и други събития се признават в момента на тяхното възникване, независимо от момента на получаването или плащането на паричните средства или техните еквиваленти, и се включват във финансовите отчети за периода, за който се отнасят;

➤ независимост на отделните отчетни периоди и стойностна връзка между начален и краен баланс - всеки отчетен период се третира счетоводно сам за себе си, независимо от обективната му връзка с предходния и със следващия отчетен период, като данните на финансовия отчет в началото на текущия отчетен период трябва да съвпадат с данните в края на предходния отчетен период;

➤ същественост - предприятието представя поотделно всяка съществена група статии с подобен характер; обединяване на суми по статии с подобен характер се допуска, когато сумите са несъществени или обединяването е направено с цел постигане на по-голяма яснота; сумата по статия е съществена, ако пропуските и неточното представяне на позицията биха могли да повлияят върху икономическите решения на ползвателите, взети въз основа на финансовите отчети, или биха довели до нарушаване на изискването за вярно и

честно представяне на имущественото и финансовото състояние, финансовите резултати от дейността, промените в паричните потоци и в собствения капитал;

➤ компенсиране - предприятието не извършва прихващания между активи и пасиви или приходи и разходи и отчита поотделно както активи и пасиви, така и приходи и разходи;

➤ предимство на съдържанието пред формата - сделките и събитията се отразяват счетоводно в съответствие с тяхното съдържание, същност и икономическа реалност, а не формално според правната им форма;

➤ оценяване на позициите, които са признати във финансовите отчети, се извършва по цена на придобиване, която може да е покупна цена или себестойност или по друг метод, когато това се изисква в приложимите счетоводни стандарти.

В съответствие с изискванията на чл. 16, ал. 1 от Закона за счетоводство в НОИ са утвърдени Правила за документооборота на счетоводните документи, които определят реда за движение на счетоводните документи в НОИ от момента на тяхното съставяне или получаване до окончателната им обработка (оформяне), движение, използване, предаване за съхранение в постоянния счетоводен архив и унищожаването им.

Към 31.03.2025 г. в НОИ се работи по:

-проект № BG05SFPR002-1.009 „Модернизация и дигитализация на услугите на Националния осигурителен институт“, финансиран по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027;

-процедура BG-RRP-4.020 „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на публичен сграден фонд за административно обслужване, култура и спорт“ по договор № BG-RRP-4.020-0117-C01 / 20.05.2024 г./ между ТП на НОИ – Кърджали и Министерството на регионалното развитие и благоустройството“;

-процедура BG-RRP-4.020 „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на публичен сграден фонд за административно обслужване, култура и спорт“ по договор № BG-RRP-4.020-0165-C01: „Реновиране на съществуваща окачена фасада включително на външна дограма, топлоизолация на стени, покрив, под на партерен етаж, реновиране на рампа за достъп на хора с увреждания, доставка и монтаж на 2 термопомпени агрегата въздух-вода, топлоизолиране на тръбопроводи, доставка и монтаж на система за сградна автоматизация за анализ и управление на потреблението на енергия, подмяна на съществуващо луминесцентно осветление, доставка и монтаж на фотоволтаична централа със силициеви фотоволтаични панели на административната сграда на ТП на НОИ – Ямбол.

Същите са намерили отражение в Баланса на НОИ към 31.03.2025 г., отчетна група „СЕС“.

Класификацирането на приходите и разходите е съобразно със сметкоплана на бюджетните организации, индивидуалния сметкоплан на НОИ и единната бюджетна класификация за 2025 година, утвърдена от министъра на финансите.

Приетият в Счетоводната политика подход за отписване на стоково-материални запаси при тяхното потребление е средно-претеглена величина (цена).

Текущото счетоводно отчитане в НОИ е организирано по определения със Закона за счетоводството ред и се извършва по способа на двустранното счетоводно записване.

Приходите и разходите на НОИ се формират на касова основа по параграфи и подпараграфи на Единната бюджетна класификация за съответната година и се отчитат в съответствие със сметкоплана на бюджетните организации по сметките от раздел 6 „Сметки за разходи“ и раздел 7 „Сметки за приходи, трансфери и преоценки“.

Счетоводните записвания на стопанските операции се осъществяват в хронологичен ред, синхронизирано на синтетично и аналитично ниво.

Групирането и разпределението на разходите по икономически елементи е съобразено със спецификата на отделните структурни звена и дейностите, извършвани от НОИ.

За счетоводното отчитане на стопанските операции се използва единен за цялата система на НОИ web базиран счетоводен програмен продукт “Торнадо”, което значително намалява времето за обработка на първичните счетоводни документи, извеждане на необходимите справки в искания разрез, извършване на текущо наблюдение на счетоводната отчетност в ТП на НОИ, което от своя страна минимизира риска от допускане на грешки.

Съгласно указанията на Министерството на финансите, отчетността в НОИ е организирана в три отчетни групи – „Бюджет“, „Сметки за средства от Европейския съюз“ и „Други сметки и дейности“.

За тези отчетни групи НОИ изготвя баланс на:

- Национален осигурителен институт - Държавно обществено осигуряване - код 5500;
- Национален осигурителен институт - Учителски пенсионен фонд (УчПФ) – 5591;
- Национален осигурителен институт - фонд "Гарантирани вземания на работници и служители" (ГВРС) – 5592

В обхвата на групата “Бюджет” се включват активите, пасивите, приходите и разходите, произтичащи от бюджетната дейност.

Отчетна група „СЕС“ включва аналогично същите елементи, но финансирани по силата на оперативни програми (съгласно ДДС № 6/2008 г.), международни проекти и програми, други средства от Европейския съюз, съответно отчитани се в посочената група.

В отчетна група „ДСД“ се отчитат получените от НОИ чуждите средства, капитализацията на дълготрайните материални активи, изписани на разход при придобиването им в отчетни групи „Бюджет“ и „СЕС“.

Всички второстепенни разпоредители с бюджет (ВРБ) в системата на НОИ изготвят самостоятелен баланс.

Чрез прилагането на въведената счетоводна система се цели осигуряване на всеобхватно хронологично регистриране на счетоводните операции, получаване на аналитична и обобщена информация по счетоводен път, представяща най-точно и по най-подходящ начин годишните финансови отчети на предприятието, междинно и годишно приключване на счетоводните регистри, изменения в извършените счетоводни записвания чрез съставяне на коригиращи счетоводни статии, прилагане на утвърдения от ръководителя на предприятието индивидуален сметкоплан, прилагане на утвърдена от ръководителя на предприятието счетоводна политика.

Счетоводното отчитане на извършените разходи и приходи от ликвидация на ДМА се подчиняват на общите правила за отчитане - разходите се отразяват по сметките от гр. 60 “Разходи по икономически елементи”, а приходите по сметките от гр. 71 “Приходи от продажби на активи и услуги и доходи от дялови участия”.

Съгласно заповед № ЗМФ-1338 от 22.12.2015 г. на министъра на финансите и на основание чл. 166, ал. 2 от Закона за публичните финанси, НОИ изготвя консолидиран финансов отчет за периода 01.01.2025 г. – 31.03.2025 г., който включва:

- ❖ Баланс към 31.03.2025 г.;
- ❖ Отчет за приходите и разходите;
- ❖ Отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства, обобщен за НОИ и второстепенните разпоредители с бюджет към него;
- ❖ Обяснителна записка.

Отчетът е изготвен в лева, като степента на точност на стойностите в него е до втория знак след десетичната запетая.

Спазени са изискванията на Закона за счетоводството, Сметкоплана на бюджетните организации, Единната бюджетна класификация за 2025 г., указанията, дадени с ДДС № 20/14.12.2004 г. на Министерство на финансите, относно прилагането на Националните

счетоводни стандарти (НСС) от бюджетните предприятия, както и издадените през следващите години от МФ – дирекция “Държавно съкровище” писма и указания по отделни въпроси, касаещи отчетността на бюджетните организации, и утвърдената Счетоводна политика на НОИ.

Във финансовия отчет на НОИ към 31.03.2025 г. са обобщени отчетите на 28-те второстепенни разпоредители с бюджет.

Текущо през годината не се извършва приключване на приходните и разходните сметки със сметки 1101 „Акумулирано изменение на нетните активи“ и 1201 „Изменение на нетните активи за периода“.

Възстановени приходи и разходи, включително и от предходни години се отчитат в намаление на съответния параграф, по който първоначално са били отчетени.

През месец януари са сторнирани начислените към 31.12.2024 г. разходи за провизии на персонала по реда на СС 19 и т.19.7 от ДДС № 20/14.12.2004 г. по сметка 4230 “Провизии за бъдещи плащания към персонала“. Сторнирани са и начислените разходи за провизии за изплатени допълнителни възнаграждения (вкл. и припадащите се осигурителни вноски) през месец януари 2025 г., отнасящи се за 2024 г. През 2024 г. за начислените по реда на т. 9 от ДДС № 01/23.01.2013 г. суми са взети съответните счетоводни записвания по сметка 4973 „Коректив за задължения към персонала - местни лица“ за възнагражденията и припадащите се осигурителни вноски съгласно т. 19.7.8 и т. 49.2 от указание на МФ ДДС № 20 от 14.12.2004 г. Сторнирани са начислените по сметка 4971 „Коректив за задължения към доставчици - местни лица“ разходи за 2024 г., платени през 2025 г. и начислените по сметка 4961 „Коректив за вземания от местни лица“ вземания по фактури за 2024 г., приходите по които са постъпили през 2025 г.

Корективите за задължения към доставчици, местни лица са отразени по сметка 4971 „Коректив за задължения към доставчици - местни лица“ като крайното кредитно салдо към 31.12.2024 г. е в размер на 488 579 лв. В съответствие с т. 49 от ДДС 20/2004 по сметката са начислени всички разходи за отопление, вода, телефон, наеми и други, независимо от това, че фактурирането от доставчиците и получаването на фактурите през 2025 г., предвид обстоятелството, че разходите се начисляват през периода, през който са възникнали, независимо дали е извършено плащане. Същите през месец януари 2025 г. са сторнирани.

ОТЧЕТНА ГРУПА “БЮДЖЕТ”

I. АКТИВ НА БАЛАНСА.

Сумата в актива на баланса в раздел А. Нефинансови активи е в размер на **83 211 470 лв.**, която се разпределя както следва:

Група I. Дълготрайни материални активи (ДМА) е с отчетна стойност 75 983 173 лв.

В сравнение с предходния отчетен период ДМА имат увеличение от 3 309 361 лв.

Структурата на ДМА е както следва:

1. **Сгради** с отчетна стойност 57 587 693 лв. По този елемент от баланса се наблюдава намаление спрямо предходния период в размер на 345 913 лв., формирано от начислени амортизации за периода в размер на 345 913 лв.

2. **Компютри, транспортни средства и оборудване** на обща стойност 15 623 921 лв. По този елемент от баланса се наблюдава увеличение спрямо предходния период в размер на 3 145 488 лв. формирано от:

- начислени амортизации в размер на – 785 408 лв;
- отписана амортизация за 1 640 лв.;
- заприходени на 52 бр. компютри на стойност 170 856 лв.;
- заприходени сървърни конфигурации на стойност 3 070 800 лв.;
- заприходени 177 бр. преносими компютри на стойност 510 174 лв.;
- заприходени 94 бр. скенери на стойност 83 698 лв.;

- придобити 2 бр. проектора на стойност 4 643 лв.;
- заприходена система за управление на клиентопотока в ТП на НОИ – Добрич на стойност 28 117 лв.;

3. **Стопански инвентар и други ДМА** на стойност 181 188 лв., или намаление спрямо предходния период с 8 751 лв., формирано от:

- начислени амортизации в размер на 11 140 лв.;
- закупен телевизор за нуждите на ЦУ на НОИ на стойност 1 499 лв.;
- закупен кафе-автомат за нуждите на ЦУ на НОИ на стойност 890 лв.

4. **ДМА в процес на придобиване** на стойност 557 701 лв., или увеличение спрямо предходния период в размер на 518 536 лв., формирано от придобиване на компютърни конфигурации на стойност 518 536 лв.

5. **Земи, гори и трайни насаждения** на стойност 2 037 670 лв. - без промяна спрямо предходния период

В група **II. Нематериални дълготрайни активи** са отчетени 6 448 632 лв., или намаление спрямо предходния период с 967 194 лв., формирано от начислени амортизации в същия размер.

В група **III. Краткотрайни материални активи** са отчетени 779 665 лв. Формирано е увеличение спрямо предходния период в размер на 16 945 лв. и се дължи основно на заприходени краткотрайни материални активи, горива, канцеларски материали и консумативи, хартия, консумативи и резервни части за хардуер и др. Материалните запаси се завеждат по доставна стойност, а отписването на стоково-материалните запаси при тяхното потребление се извършва по метода на средно-претеглената стойност. Спазени са изискванията, съгласно указания ДДС № 20/14.12.2004 г. на МФ, активите в употреба под прага на същественост да не се водят в баланса, като за целите на отчетността, същите се отразяват задбалансово.

В раздел Б. Финансови активи в баланса са отчетени 216 173 651 лв., както следва:

Първата отчетна група **I. Дялове, акции и други ценни книжа** е в размер на 72 767 000 лв. В тази отчетна група се отчита дяловото участие на НОИ в търговски дружества с държавно участие. Търговското дружество, в което НОИ има участие е „Профилактика рехабилитация и отдих“ ЕАД (ПРО ЕАД). Правата на Едноличен собственик на капитала се упражняват от Надзорния съвет на НОИ.

Във втората отчетна група **II. Вземания от заеми** НОИ няма отчетени стойности.

Отчетените средства в третата отчетна група **III. Други вземания** са в размер на 81 067 627 лв., или намаление спрямо предходния период от 30 651 151 лв, както следва:

Публични държавни/общински вземания – Вземания по наказателни постановления отразени в сметка 4301 „Вземания от данъци, осигурителни вноски, такси и административни глоби и санкции” и са в размер на 383 756 лв. като е отчетено намаление спрямо предходната година в размер на 510 518 лв. Към 31.03.2025 г. размерът на събираните от НОИ вземания по наказателни постановления е 74 531 лв.

Вземания от клиенти – 31 165 лв., или намаление в размер на 1 657 лв. спрямо предходния отчетен период. В намалението на баланса са отразени начислените и постъпилите вземания от клиенти, отчетени по сметка 4110 „Вземания от клиенти от страната”.

Предоставени аванси са в размер на 3 577 382 лв., или намаление в размер на 5 367 962 лв. Намалението на средствата, отчетени от ЦУ и ТП на НОИ представлява закрити аванси, платени по сключени договори с доставчици, както и платени към 31.03.2025 г. аванси за разходи, съгласно ДДС № 3/2009 г.

Подотчетни лица – в размер на 11 344 лв., представляващи неотчетени предоставени аванси от подотчетни лица към 31.03.2025 г.

Други вземания – 77 063 979 лв. или намаление в размер на 24 782 357 лв., което се формира както следва:

1. Във връзка с промените по т. 2, ал. 2, чл. 20 от Кодекса за социално осигуряване (обн. ДВ 106 от 2013 г. в сила от 01.01.2014 г.), касаещи вземанията, установени с разпореждания по ревизионни актове и изключването им от обхвата на средствата, отчитатани като приход по бюджета на НОИ, движението на средствата по вземания, установени с разпореждания по ревизионни актове се отчитат като “възстановен разход” за съответния фонд, от който е изплатено обезщетението. Вземанията от главници по разкрити надвзети пенсии са отразени в сметка 4279 „Вземания за възстановяване на пенсии”. Към 31.03.2025 г. остатъкът от начислени и несъбрани главници по надвзети пенсии е 3 509 626 лв., като размера на главниците за събиране от НОИ е 1 759 766 лв. Вземанията по надвзети социални плащания за неправомерно получени обезщетения за безработица и временна неработоспособност са отразени в сметка 4287 „Вземания за възстановяване на помощи и други трансфери към домакинства - местни лица” и са в размер на 11 707 911 лв., от тях главници за събиране от НОИ в размер на 2 753 193 лв. В изпълнение на ангажиментите си по ПМС № 55 от 30 март 2020 г.(и последващи ПМС, свързани с тази дейност) за определяне на условията и реда за изплащане на компенсация на работодатели с цел запазване на заетостта на работниците и служителите при извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г. са установени с разпореждания по ревизионни актове за неправомерно получени компенсация и отразени в сметка 4299 „Вземания по изплатени компенсация по ПМС“, чийто размер към 31.03.2025 г. е 2 106 652 лв, от които за събиране от НОИ 278 614 лв. (Таблица 1). В същите счетоводни сметки са отразени и предадените за събиране от НАП вземания по главници, като за целта е въведена допълнителна аналитичност „вземания“, чрез която са диференцирани на вземания, събирани от НОИ и вземания, събирани от НАП. Вземанията, предадени за събиране от НАП са в размер 11 913 957 лв., в т. ч. надветите пенсии – 1 749 860 лв., надвети компенсация запазване на заетостта – 1 828 038 лв., обезщетения за безработица и обезщетения за временна неработоспособност – 8 954 718 лв. (Таблица 2).

Таблица 1

Вземания от главници, събирани от НОИ

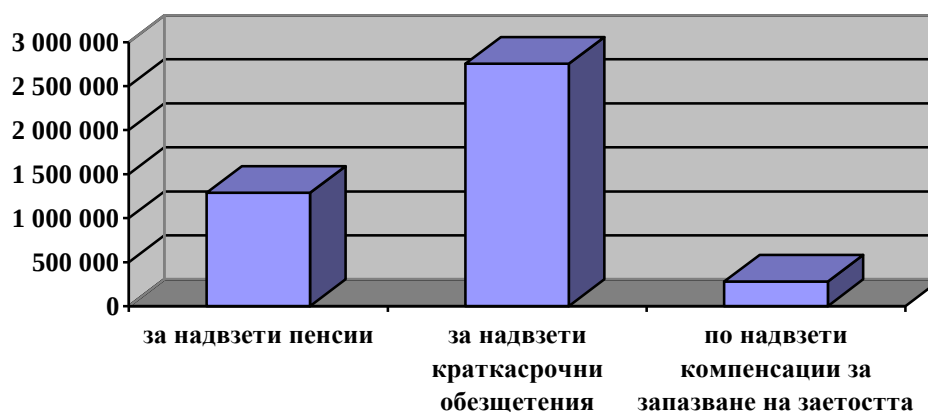
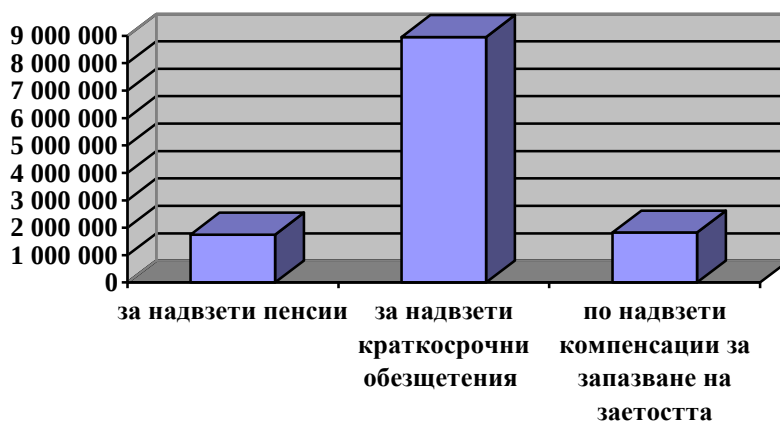
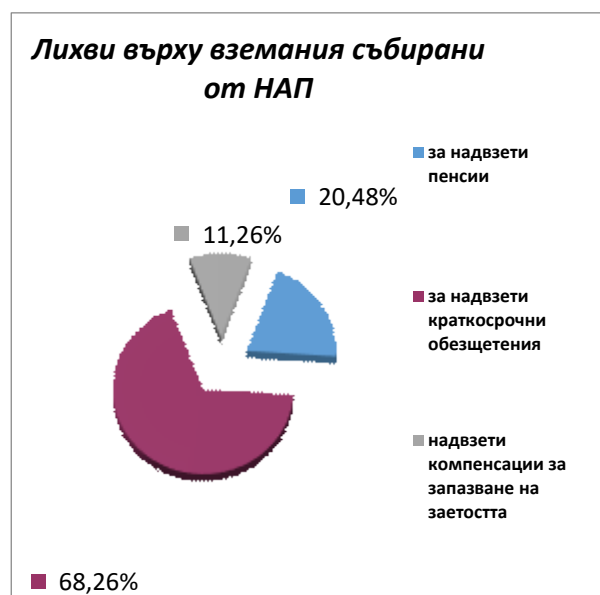
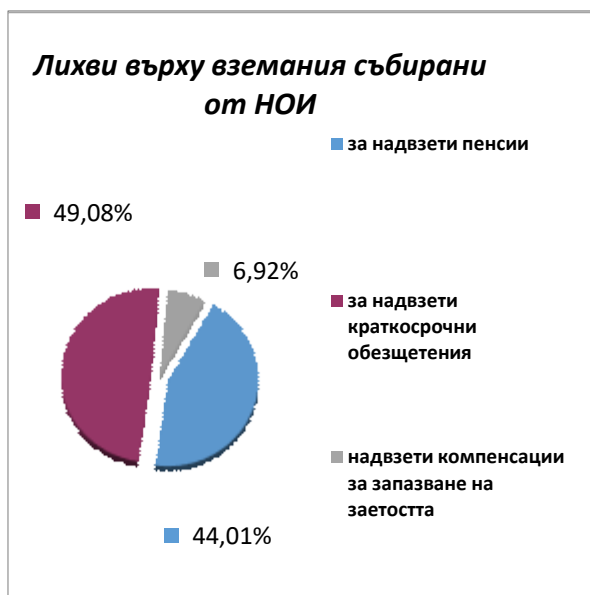

Таблица 2

Вземания от главници, събрани от НАП

2. Лихвите върху вземанията на НОИ са отразени в сметка 4871 „Начислени лихви върху други вземания от местни лица” и са в размер 9 648 819 лв. От тях за събиране от НОИ са 2 226 576 лв. (лихви по краткосрочни вземания – 1 092 729 лв.; лихви по надвзети пенсии – 980 147 лв. и лихви по надвзети компенсации за запазване на заетостта – 153 700 лв.) и предадените за събиране от НАП са 7 422 243 лв. (лихви по краткосрочни вземания – 5 065 670 лв.; лихви по надвзети пенсии – 1 520 354 лв. и лихви по надвзети компенсации за запазване на заетостта – 836 219 лв.).

3. В размера на вземанията в баланса на НОИ по сметка 4887 "Вземания от други дебитори - местни лица (приходно-разходни позиции)" са включени вземания по § 9 от ПЗР на КСО в размер на 63 962 лв., вземания по кредитни известия в размер на 26 395 лв. и вземания по съставени ревизионни актове на прекратени осигурители във връзка с извършени разходи за окомплектоване на архивна документация - за приемане и съхранение на разплащателните им ведомости в размер на 12 158 лв. (10 753 лв. - събрани от НОИ и 1 405 лв. - събрани от НАП).

4. В размера на други вземания се включват начислените осигурителни вноски към 31.03.2025 г., дължими от НЗОК и отчитани по сметка 4555 „Разчети за вноски за Държавното обществено осигуряване“, чиито размер е 993 268 лв.

5. За отчитане на средствата за безработица, изплатени съгласно изискванията на съответните международни спогодби чрез търговските банки в страната се ползва разчетната сметка 4858 “Други вземания от други държави (финансиращи позиции)”. Размерът на тези средства към 31.03.2024 г. е 5 153 лв.

6. В размера на други вземания се включват и дължимите от служители удържани суми от възнаграждения, отчетени по сметка 4213, чиято стойност е 3 147 лв.

7. В размера на други вземания се включва и сумата по сметка 4671 „Разчети с централния бюджет за събрани средства и извършени плащания“– представляват средства от натрупаните средства по индивидуалните партии на осигурените лица, които са променили осигуряването си от Универсален пенсионен фонд във фонд „Пенсии“ по чл. 129, ал.12,13,14 от КСО и разчети между ДОО и Централния бюджет за осигурителни вноски, съгласно отчета на НАП. Начислените средства към 31.03.2025 г. са в размер на 48 948 150 лв., като същите са постъпили по сметката на НОИ през април 2025 г.

8. Сметка 5081 „Левови преводи между сметки на бюджетни организации в процес на сепарация към края на периода”-38 736 лв. По сметката се отразяват сумите на път в края на периода от ТП на НОИ и НАП.

В група **IV. Парични средства** е отразена наличността по левови и валутни бюджетни сметки на НОИ в края на периода, която е в размер на 62 339 025 лв. Същата представлява наличност по левови и валутни сметки. По силата на Европейски регламенти и международни договори изплащането на част от пенсиите, отпуснати по българското законодателство, се извършва чрез осигурителните институти на Германия, Украйна, Молдова, Русия и Турция, а в останалите случаи се насочват директно по банковите сметки на правоимащите лица. Сумите, получени за пенсии от горепосочените осигурителни институти (без Турция) се изплащат от бюджетната ни сметка в БНБ, когато правоимащите лица са декларирали левови банкови сметки, а в случаите на посочени банкови сметки в евро, преводите се реализират чрез УниКредит Булбанк. Левовата равностойност на остатъка по валутните сметки в края на периода е в размер на 1 205 190 лв. В НОИ е възприета счетоводна политика за ежемесечна преоценка на валутните средства по банковите сметки, като положителните и отрицателни преоценки се отразяват в кредита и дебита на сметка 7804 „Преоценки на финансови активи (финансиращи позиции)”.

II. ПАСИВ НА БАЛАНСА.

В раздел **А. Капитал в бюджетните предприятия** на ред Разполагаем капитал е отразена сума в размер на 141 087 003 лв. Отражено е намаление в нетните активи през отчетния период в размер на 178 089 269 лв.

В раздел **Б. Пасиви и отсрочени постъпления**, средствата са разпределени както следва:

В група **I. Дългосрочни задължения** няма отчетени стойности.

В група **II. Краткосрочни задължения** са отчетени средства в размер на 102 024 948 лв., като е формирано увеличение от 211 074 467 лв. по статии, същото е разпределено както следва:

1. *Задължения към доставчици* – 20 728 лв. или намаление в размер на 1 045 723 лв. Средствата са отчетени от администрацията на НОИ и второстепенните разпоредители с бюджет.

2. *Задължения за пенсии, помощи, стипендии, субсидии*- в размер на 1 057 лв., или намаление спрямо предходния период в размер на 46 794 660 лв., основно дължащо се на изплатени обезщетения за безработица през януари 2025 г., начислени през декември 2024 г.

3. *Задължения за данъци, мита и такси* в размер на 330 976 лв. или увеличение спрямо предходния период в размер на 33 251 лв. Сумата се формирана от начислен данък добавена стойност и данък за месец март платен през месец април 2025 г. и начислените средства за данък върху приходите на бюджетните организации, съгласно ЗКПО.

4. *Задължения за осигурителни вноски* в размер на 940 618 лв. или увеличение спрямо предходната година с 940 377 лв., от формирано от салдата 4556 „Разчети за здравни вноски за Националната здравноосигурителна каса“ – в размер на 589 733 лв. и сметка 4557 „Разчети за допълнително задължително пенсионно осигуряване“ в размер на 350 885 лв.

5. *Задължения към персонала* в размер на 18 858 лв., или намаление спрямо предходния период с 3 301 400 лв. Основно формираното намаление е в резултат на сторниран коректив за персонал и начислени разходи за възнаграждения.

6. *Други краткосрочни задължения* в размер на 100 712 709 лв. или увеличение спрямо предходния период с 51 090 207 лв. Сумата във финансовия отчет на НОИ за други краткосрочни задължения се формира от салдата по следните счетоводни сметки:

- 4675 „Разчети със социалноосигурителни фондове“ - за събрани средства и извършени плащания 10 040 838 лв. По сметка 4675 са отразени събраните от НАП суми от осигурителни вноски за УчПФ и ГВРС, постъпили по сметката на НОИ за ДОО в БНБ през месец декември 2024 г. и прехвърлени по сметките на УчПФ и ГВРС през януари 2025 г., съответно постъпилите суми по сметката на НОИ за ДОО в БНБ през месец декември 2023 г. и прехвърлени по сметките на УчПФ и ГВРС през месец януари 2024 г.

- 4685 „Разчети със сметки за средства от Европейския съюз на социалноосигурителни фондове за постъпили и разходвани средства“ – 471 лв. Тази сума се формира от извършени разходи по проект „Развитие на човешките ресурси - "Проект Ns BGO5M90P001-3.016 „Изграждане на система за контрол върху експертизата на работоспособността“ и проект №2016-BG-IA-0031 "Осигуряване на електронен обмен на социалноосигурителна информация между България и ЕС".

- 4831 „Временни депозити, гаранции и други чужди средства от местни лица“ – 4 127 653 лв. или намаление спрямо предходен период в размер на 4 138 731 лв. В счетоводната сметка са отразени задължения на НОИ към клиенти от внесени парични гаранции, осигуряващи изпълнението на сключени договори от НОИ към 31.03.2025 г.

- 4853 Други задължения към държави (ПР позиц.)-Пенсии – 2 593 лв.

- 4854 „Други задължения към други държави (финансиращи позиции)“ – 486 203 лв., или увеличение спрямо предходен период в размер на 85 580 лв. По счетоводната сметка са отчетени средствата за пенсии, получени от други държави и изплатени съгласно изискванията на съответните международни спогодби чрез търговските банки в страната.

- 4897 „Задължения към други кредитори - местни лица“ – 100 355 лв.;

- 4655 „Разчети между централния бюджет и социалноосигурителни фондове за поети осигурителни вноски“ – 85 954 596 лв.

В група III. Провизии и отстрочени постъпления – към 31.03.2025 г. няма отчетени средства.

ОТЧЕТНА ГРУПА „СМЕТКИ ЗА СРЕДСТВА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ”

В стопанска област „Сметки за средства от Европейския съюз“ са отразени извършените разходи по проекти - проект № BG05SFPR002-1.009 „Модернизация и дигитализация на услугите на Националния осигурителен институт“, финансиран по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027, процедура BG-RRP-4.020 „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на публичен сграден фонд за административно обслужване, култура и спорт“ по договор № BG-RRP-4.020-0117-C01 / 20.05.2024 г./ между ТП на НОИ – Кърджали и Министерството на регионалното развитие и благоустройството" и процедура BG-RRP-4.020 „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на публичен сграден фонд за административно обслужване, култура и спорт“ по договор № BG-RRP-4.020-0165-C01: „Реновиране на съществуваща окачена фасада включително на външна дограма, топлоизолация на стени, покрив, под на партерен етаж, реновиране на рампа за достъп на хора с увреждания, доставка и монтаж на 2 термопомпени агрегата въздух-вода, топлоизолиране на тръбопроводи, доставка и монтаж на система за сградна автоматизация за анализ и управление на потреблението на енергия, подмяна на съществуващо луминесцентно осветление, доставка и монтаж на фотоволтаична централа със силициеви фотоволтаични панели на административната сграда на ТП на НОИ – Ямбол.

I. АКТИВ НА БАЛАНСА

Сумата в актива на баланса в раздел А. Нефинансови активи е в размер на 12 577 лв., която е отчетена, както следва:

група I. Дълготрайни материални активи-

4. ДМА в процес на придобиване – отчетена е сума в размер на 12 577 лв., в резултат от извършени разходи за изготвяне на инвестиционен проект и доклад за оценка на съответствието на инвестиционен проект, свързани с реализирането на дейности по процедура BG-RRP-4.020 „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на публичен сграден фонд за административно обслужване, култура и спорт“ по договор № BG-RRP-4.020-0117-C01 / 20.05.2024 г./ между ТП на НОИ – Кърджали и Министерството на регионалното развитие и благоустройството.

В раздел **Б. Финансови активи** в баланса е записана сумата от 1 526 лв. Отчетените средства са одруги вземания, отчетени по сметка 4685 „Разчети със сметки за средства от Европейския съюз на социалноосигурителни фондове за постъпили и разходвани средства“ в размер на 471 лв., формирано от извършени разходи по международен проект BG05SFOP001-1.008 „Развитие и въвеждане на Институционалната архитектура на НОИ за приоритетни процеси, свързани с пенсиите и предоставяне на електронни административни услуги“ и проект „Развитие на човешките ресурси - "Проект Ns BGO5M90P001-3.016 „Изграждане на система за контрол върху експертизата на работоспособността“ и сметка 4885 „Вземания от други дебитори – местни лица“ в размер на 1 055 лв., представляващо начислено вземане от съсобственици за извършени дейности по процедура BG-RRP-4.020 „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на публичен сграден фонд за административно обслужване, култура и спорт“.

II. ПАСИВ НА БАЛАНСА

В раздел **А. Капитал в бюджетните предприятия** е отразена сума в размер на 13 027 лв., разпределена както следва:

Акумулирано изменение на нетните активи от минали години в размер на 13 905 лв.

Изменението на нетните активи е в размер на 13 632 лв.

В раздел **Б. Пасиви и отсрочени постъпления** – 1 076 лв.

В група II. Краткосрочни задължения са отчетени средства в размер на 1 076 лв., представляващи внесени парични гаранции по договори.

ОТЧЕТНА ГРУПА “ДРУГИ СМЕТКИ И ДЕЙНОСТИ”

За отчитане на разходите за придобиване на активи, които се изписват на разход при тяхното придобиване – земи (с изключение на прилежащите към сгради и съоразения земи), инфраструктурни обекти, активи с историческа и художествена стойност, активи предназначени за специални дейности по отбраната и сигурността и книги за библиотеки се използват сметките от подгрупа 607 “Наеми и разходи за инфраструктурни обекти, земя и други активи и активи с художествена и историческа стойност”. Спазено е изискването за балансовото признаване (капитализиране) на изписаните като текущ разход дълготрайни активи в сметки от група 22 “Дълготрайни активи, капитализирани в отчетна група (стопанска област) ”Други сметки и дейности”.

I. АКТИВ НА БАЛАНСА

Сумата в актива на баланса раздел **А. Нефинансови активи** е в размер на 1 730 966 лв.

В група I. Дълготрайни материални активи - размера на отчетените активи са 831 381 лв., или намаление спрямо предходната година с 11 018 лв., което се формира от начислени амортизации на инфраструктурните обекти в размер на 11 018 лв.

В раздел Б. Финансови активи е отразена сума в размер на 38 956 322 лв.

В група IV. Парични средства – отразена е наличността по сметката за чужди средства, която в края на периода е в размер на 38 956 322 лв. Съгласно указания, предоставени от дирекция „Държавно съкровище“ на Министерството на финансите, отнасящите се за месеца добавки за чужда помощ, подлежащи на превеждане на АСП, следва до края на месеца да се преведат по сметката за чужди средства на НОИ. Преводът на горепосочените средства от ТП на НОИ към сметката за чужди средства в БНБ се осъществява в предпоследния ден на месеца, за който се отнасят. Към 31.03.2025 г. по тази дейност са налични 18 106 293 лв. Наредени са преводи за изплащане през м. април на обезщетения и пенсии от сметката за чужди средства в размер на 20 850 029 лв.

II. ПАСИВ НА БАЛАНСА

В раздел **А. Капитал в бюджетните предприятия** е отразена сума. в размер на 831 381 лв. Формирано е намаление в нетните активи през отчетния период е в размер на 11 018 лв.

В раздел **Б Други краткосрочни зъдължения** е отразена сума в размер на 39 956 322 лв., представляваща сбора от налични средства за изплащане на добавки за чужда помощ в размер на 13 075 658 лв. и средства за изплащане на обезщетения и пенсии в размер на 20 850 029 лв.

ГЛАВЕН СЧЕТОВОДИТЕЛ:

ДИМИТЪР НЕДЯЛКОВ

РЪКОВОДИТЕЛ:

ИВАЙЛО ИВАНОВ